

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس بالینی پرستاری بزرگسالان سالمندان (۳)

تعداد واحد: ۱ واحد

عنوان درس: کارآموزی در عرصه داخلی و جراحی

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

مدت کارآموزی: ۹ روز

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم ۷

محل برگزاری: بخش داخلی و جراحی بیمارستان گنجویان

هدف کلی درس

آشنایی با مفاهیم و روشهای علمی و عملی مربوط به بخشهای داخلی و جراحی، چگونگی بررسی نیازهای مددجویان، رعایت اولویت بندی، اتخاذ تصمیمات مناسب، به کارگیری دانش و مهارت لازم جهت مراقبت از بیماران قلب و عروق، تنفس، عفونی و غدد و پیشگیری از صدمات ثانویه ناشی از بیماری. اصول آموزش بر اساس فنون مبتنی بر فرآیند یادگیری و فرآیند پرستاری استوار خواهد بود.

اهداف اختصاصی درس: در پایان دوره انتظار می رود که دانشجو بتواند؛

- بر اساس برنامه مربوطه، حضور به موقع در بخش داشته باشد.
- با بیمار، خانواده و سایر پرسنل ارتباط مناسب درمانی برقرار نماید
- بررسی و شناخت بیماران را به نحو صحیح انجام دهد.
- از یک بیمار به صورت کامل شرح حال بگیرد.
- کرامت اجتماعی روانی مددجو، خانواده و همراهان را رعایت کند.
- قادر به شناسایی نیازهای روانی مددجو و همراهان باشد.
- قادر باشد به نحو مطلوب بر اساس نوع بیماری به بیمار آموزش دهد.
- بیماریهای شایع بخش را بشناسد.
- مراقبتهای پرستاری لازم در مورد هر مددجوی را بداند و اولویت بندی کند.
- مشکلات سلامتی نیازمند مداخلات پرستاری برای بیماران بستری با اختلالات دستگاههای قلب و عروق، تنفس، عفونی و غدد را شناسایی و فهرست نماید.
- تشخیص های پرستاری بیمار را الویت بندی و دسته بندی نماید.
- نیازهای آموزشی بیماران بستری با اختلالات دستگاههای قلب و عروق، تنفس، عفونی و غدد را شناسایی و فهرست نماید.

- اهداف، مددجو محور و کوتاه مدت برای تشخیص های پرستاری بیماران تدوین نماید .
- مبتنی بر اهداف کوتاه مدت برای بیمار برنامه مراقبتی تدوین نماید .
- دانشجو باید تعامل و هماهنگی با مربی و سرپرستار در انجام کلیه خدمات پرستاری داشته باشد.
- اصطلاحات و اختصارات رایج در بخش را بداند و در بخش در برنامه ریزی مراقبتی برای بیماران بکار ببرد.
- اصول آسپتیک و بهداشت فردی را بر بالین بیمار رعایت نماید و بتواند از انتشار عفونت جلوگیری نماید.
- علایم حیاتی بیمار را به روش صحیح چک کند.
- قادر برقراری خط وریدی جهت تزریق سرم و داروها باشد.
- قادر به تنظیم تعداد قطرات مایعات انفوزیون باشد.
- داروهای رایج و مورد استفاده دستگاههای قلب و عروق، تنفس، عفونی و غدد را در بخش بشناسد..
- اقدامات قبل و بعد از دارو دادن به نحو صحیح برای مددجو انجام دهد.
- دارودرمانی را به روش اصولی و صحیح انجام دهد
- عوارض جانبی پیش آمده و مشکلات ناشی از مصرف دارو در بیمار را ارزیابی کرده و به پرستار و سرپرستار بخش گزارش نماید.
- مایع درمانی در شرایط بحرانی را دانسته و به طور صحیح و به موقع به کار گیرد.
- موارد استفاده از داروهای توالی احیاء را شناخته و به موقع و به نحو صحیح برای مددجویان به کار گیرد.
- وسایل مربوط به هر پروسیجر را آماده سازد.
- پانسمان (کشیدن بخیه، مراقبتهای مربوط به درن و ...) را به طریق استریل انجام دهد.
- از روش انجام، آمادگیها و آموزشها و مراقبتهای بعد از هر یک از آزمایشات تشخیصی اطلاع کافی داشته باشد. و برای مددجو به شیوه صحیح انجام دهد.
- I/O را به شیوه صحیح کنترل کند.
- نمونههای آزمایشگاهی را به شیوه صحیح جمع آوری کند.
- قادر باشد کیسه خون را قبل از تزریق به بیمار بررسی کند.
- ملاحظات مربوط به تزریق خون را بیان کند.
- قادر به تزریق خون به بیمار باشد.
- گزارش پرستاری را به نحو صحیح و استاندارد در پایان هر شیفت بنویسد.
- تحویل و تحول بیمار و Case Report را به نحو صحیح انجام دهد

- قادر باشد به مددجو در زمان ترخیص آموزشهای لازم را بدهد.

- ملاحظات مربوط به سالمندان را رعایت کند.

اهداف ویژه بیماریهای تنفسی

- با بیماریهای شایع تنفسی (آسم، برونشیت مزمن، آمفیزم، فیبروز کیستیک، پنومونی، سندرم دیسترس تنفسی) آشنا باشد.

- با نحوه انجام آزمایشات و روشهای پاراکلینیکی: برونکوسکوپی، رادیوگرافی، اسکن ریه، اسپرومتری تشخیصی و آزمایش کشت خلط آشنا باشد.

- با داروهای رایج مورد استفاده در بیماران تنفسی نظیر: سالبوتامول، آتروونت، آمینوفیلین، اکسپکتورانت، دکسترومتورفان، کتوتیفن، تئوفیلین، سیتیزین و... آشنا باشد.

- با انواع ماسک و اکسیژن تراپی و روشهای آن آشنا باشد.

- با پروسیجرهای بالینی بخش: نبولایزر درمانی، ساکشن، پالس اکسیمتری و... آشنا باشد.

اهداف ویژه بیماریهای غدد:

- با بیماریهای رایج غدد: سندرم کوشینگ، دیابت ملیتوس، کتواسیدوز، آدیسون، کم کاری و پرکاری تیروئید آشنا باشد.

- آموزش تزریق انسولین به بیمار و خانواده، آموزش صحیح کار با دستگاه گلوکومتر به بیمار مبتلا دیابت.

- با انجام آزمایشها و روشهای پاراکلینیکی: سونوگرافی، اندسکوپی، لاپاراسکوپی، بیوپسی و... آشنا باشد.

- با داروهای شایع در بیماریهای غدد نظیر: انواع انسولین سریع الاثر، متوسط و طولانی الاثر، متفورمین و... داروهای تیروئید: لووتیروکسین، متیمازول، پروپیل، تیو اوراسیل آشنا باشد.

- با انسولین رگولار و NPH قلمی و نحوه و محل های تزریق آشنا باشد.

اهداف ویژه بیماریهای عفونی:

- با بیماریهای شایع عفونی: مالاریا، پنومونی، انفلوآنزا، زخم پای دیابتی، ایدز، هپاتیت، سل، مننژیت، بروسلوز و... آشنا باشد.

- با انجام آزمایشها و روشهای پاراکلینیکی مانند: آزمایش خلط (ب ک)، تست مانتو، تست هپاتیت، ایدز و مالاریا و WRIGHT/ 2ME/ COMBS و... آشنا باشد.

- با داروهای شایع در بیماریهای عفونی مثل: داروهای رایج در بیماری سل (ایزونیازید، ریفامپین، اتامبوتال، پیرازینامید، استروپتومایسین) و سایر داروهای بیماریهای عفونی: آسیکلوویر، ریباویرین، آمانتدین، اینترفرون و... آشنا باشد.

- با انجام مداخلات: اکسیژن درمانی، کنترل تب، پونکسیون کمری، ساکشن ترشحات، پانسمان و... آشنا باشد.

- با انواع ایزولاسیون: تنفسی، کامل و معکوس آشنا باشد.

اهداف ویژه بیماریهای قلب و عروق:

- با بیماریهای شایع قلبی: بیماری ایسکمیک قلبی، روماتیسم قلبی، اندوکاردیت، میوکاردیت، پریکاردیت، نارسایی قلبی، کاردیومیوپاتی و... آشنا باشد.
- معاینات فیزیکی قلب و عروق: معاینه فیزیکی، سمع صدای قلب، لمس نبضهای محیطی، بررسی اتساع ورید ژوگولار و... انجام دهد.
- به بیماران آموزش تغذیه براساس بیماری و رعایت رژیم غذایی مناسب، داشتن فعالیت و استراحت در حد تحمل، طرز مصرف دارو و پیگیری درمان و آموزش در مورد مراقبتهای قبل و بعد از آنژیوبلاستیو بعد از آنژیوگرافی، تست ورزش و آموزش و مراقبتهای قبل و بعد از CABG بدهند.
- با انجام آزمایشات و روشهای پاراکلینکی مثل آزمایش خون در رابطه با آنزیمهای قلبی، سرولوژی، رادیوگرافی قفسه سینه، اکوکاردیوگرافی، تست ورزش، آنژیوگرافی، تالیوم اسکن آشنا باشد.
- مراقبتهای قبل و بعد از انجام هر یک از روشهای تشخیصی مثل پوزیشن مناسب، آماده نمودن محل، نحوه برداشتن نمونه و... را انجام دهد.
- مراقبتهای بعد از آنژیوگرافی: کنترل محل ورود کاتتر از نظر خونریزی و هماتوم، گزارش تغییرات علائم حیاتی، کنترل درد و برقراری راحتی و آسایش بیمار، گذاشتن کیسه شن بر روی محل ورود کاتتر و استراحت مطلق، تشویق به مصرف مایعات، عدم خم کردن پا و کنترل HB- HCT-BUN- CR انجام دهد.
- با داروهای رایج بیماریهای قلبی: آلفا بلوکرها، بتا بلوکرها، کلسیم بلوکر، نیتراتها، دیگوکسین، آنتی کواگولانتها، ضد چربی و... آشنا باشد.
- با نحوه استفاده وسایل بخش نظیر پمپ انفوزیون، پمپ سرنگ، پالس اکسیمتری، مانیتورینگ قلبی و... آشنا باشد.

شیوه تدریس و ابزار مورد نیاز:

- انجام مراقبت ها بر بالین بیمار همراه با استاد و پرستار مربوطه
- انجام راند همراه با استاد بر بالین بیمار
- کاربرد وسایل موجود در بخش در مراقبت از بیماران
- پرسش و پاسخ
- مشاهده

Case report-

-تکرار و تمرین

نحوه ارزشیابی

ارزیابی عملکرد با استفاده از فرم های تدوین شده

بررسی تکلیف، آموزش به مددجو، کنفرانس بالینی، تهیه جزوات و مطالب آموزشی برای آموزش به مددجو

ارزیابی نحو آموزش به مددجو و امتحان پایانی بخش

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز اول	آشنایی با اهداف کارآموزی و نحوه ی ارزشیابی و برنامه روزانه، آشنایی با بخش (پرسنل، وظائف آن ها) و آشنایی با مقررات و روتین بخش توضیح و تاکید بر رعایت نکات حفاظت شخصی (شستن مکرر دستها و...) و جداسازی زباله در سطل های زباله واگذاری تکالیف محوله به دانشجویان آموزش نحوه ی تکمیل لاگ بوک روزانه تاکید بر لزوم برقراری ارتباط با بیمار و توضیح در خصوص نحوه صحیح برقراری ارتباط با پرسش و پاسخ از دانشجویان

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز دوم	- تقسیم بیمار بین دانشجویان براساس case metood و مستقر شدن دانشجو بر بالین بیمار - بعد از برقراری ارتباط اولیه با بیمار ، دانشجو براساس مطالعه کاردکس وی ، برنامه ریزی صحیح برای شروع فعالیت بالینی می کند. - برنامه مراقبتی را با نظارت استاد به روش ایمن برای بیمار اجرا نماید.. - چک علائم حیاتی بیمار و چارت آن دربرگه مخصوص علائم حیاتی - کنترل برگه جذب و دفع و به طریقه صحیح آن را بنویسد. - نحوه صحیح میزان سرم دریافتی بیمار در آن شیفت را محاسبه نماید . - کنترل کردن محل آنژیوکت (از نظر تورم و فلبت و...) ، چک تاریخ ست سرم و آنژیوکت - چک کارت های دارویی و مطابقت آن با کاردکس - آماده کردن داروها بر اساس ۸ اصل قانون دارویی و تجویز دارویی بیماران (بیمار صحیح، داروی صحیح، راه مصرف صحیح، زمان صحیح، دوز مصرف صحیح، ثبت صحیح، تجویز صحیح، پاسخ مناسب به دارو). - گرفت شرح حال از بیمار و مطالعه کامل پرونده وی، نوشتن برنامه مراقبتی برای بیمار براساس فرآیند پرستاری - پرسش و پاسخ و بحث گروهی با دانشجویان در مورد مسائل علمی و شرح حال اخذ شده از بیماران. - نوشتن گزارش پرستاری - در پایان کارآموزی دانشجو بیمار به مربی و بخش تحویل بدهد.

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز سوم	- برنامه مراقبتی روزهای قبل + - بررسی آزمایشات موجود در پرونده‌ی بیمار - انجام نمونه گیری های موجود در بخش، شامل آماده نمودن لوله‌های مختلف آزمایش، و سایر وسایل مورد نیاز. و نحوه صحیح گرفتن آزمایش‌ها را بدانند و از آمادگی‌های قبل و مراقبت‌های پرستاری بعد از آزمایشات اطلاع کافی داشته و برای مربی توضیح دهد - آزمایشات تشخیصی بیمار را بررسی و تفسیر کند و آموزش لازم را در مورد آنها به بیمار در حضور مربی بدهد. - بررسی مانور قبل از انجام ABG و مشاهده انجام ABG و توانایی تفسیر آن توسط دانشجو - مشاهده پونکسیون کمری (LP) و مداخلات پرستاری بعد از آن را برای بیمار انجام دهد. - تفسیر جواب آزمایش پونکسیون کمری (LP) توسط دانشجویان در حضور مربی - شناخت انواع الکترولیت ها و شناخت کاربرد آن ها در سرم های بیماران و محاسبه‌ی الکترولیت ها بر حسب سی‌سی یا میلی‌اکی‌والان - ارائه شرح حال اخذ شده توسط دانشجویان و رفع اشکالات در حضور دانشجویان و مربی - جلسه کنفرانسی گروهی در خصوص تکالیف تعیین شده از روز گذشته

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز چهارم	- برنامه مراقبتی روزهای قبل + - آگاهی کامل از داروهای رایج بخش: - مکانیسم اثر و عوارض داروهای رایج بخش و مداخلات پرستاری آنها را بیان می‌کند. - دادن برخی از داروها بطور مثال استفاده از روش زیر جلدی یا تجویز اسپری و در صورت لزوم آموزش به بیمار جهت تزریق زیر جلدی و استفاده صحیح از اسپری - انجام دارو درمانی دارو های خاص که نیاز به محاسبه دارویی دارند توضیح محاسبه این دارو ها بر اساس پروتکل دارویی و شناخت عوارض حین مصرف اینگونه داروها (نیتروگلیسرین، دوپامین، هپارین و...) با نظارت مستقیم مربی - حداقل به یک به بیمار در حضور مربی در مورد داروهایش آموزش می‌دهد.

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز پنجم	- شروع کار بر اساس روال روزهای گذشته - به بیمار دیابتی در مورد عوارض دیابت (زخم پای دیابتی، از دست دادن بینایی، نارسایی کلیه و...) و راه‌های پیشگیری از آنها را، بطور صحیح آموزش دهد(کتبی و با استفاده از وسایل کمک آموزشی) - کار با انسولین رگولار و NPH قلمی و نحوه محاسبه دوز و محل‌های تزریق را یاد بگیرد و به بیمار آموزش دهد. - انجام پانسمان پای دیابتی را استریل و تمیز در حضور مربی انجام دهد. - آموزش گروهی توسط دانشجویان به بیمارانی که دارای کیس‌های مشابه می‌باشند(در صورت امکان با استفاده از وسایل کمک آموزشی). - ارائه راند بالینی بر پایه گزارش بیماری، علائم، درمان، پیشرفت معالجات، مراقبت‌های پرستاری، داروها و آزمایشات بیمار

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز ششم	- شروع کار بر اساس روال روزهای گذشته - با انواع ماسک‌ها آشنا و به روش صحیح اکسیژن تراپی را برای بیمار در صورت نیاز انجام دهد - کار با دستگاه نبولایزر درمانی، ساکشن، پالس اکسیمتری را یاد گرفته و بطرز صحیح از آنها استفاده کند. - حضور در امر پذیرش و ترخیص بیماران و انجام کلیه امور مربوط به پذیرش نظیر چک علائم حیاتی، گرفتن رگ مناسب و انجام آزمایشات لازم و... - به بیمار پذیرش شده، در مورد داشتن فعالیت و استراحت در حد متعادل، گزارش فوری علائم غیر طبیعی، رعایت رژیم مناسب، طرز مصرف دارو و پیگیری درمان و آزمایش‌های دوره‌ای آموزش لازم را می‌دهد. - نظارت بر امر تغذیه بیماران و در صورت نیاز دادن آموزش لازم در خصوص تغذیه (رژیم دیابتی، کم نمک، کم چرب و اولسری) - ارائه راند بالینی بر پایه گزارش بیماری، علائم، درمان، پیشرفت معالجات، مراقبت‌های پرستاری، داروها و آزمایشات بیمار

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز هفتم	- انجام کار های روز قبل بر مبنای فرآیند پرستاری - طرز کار با وسایل بخش نظیر پمپ انفوزیون، پمپ سرنگ، پالس اکسیمتری، مانیتورینگ قلبی و... را یاد گرفته و قادر باشد بر بالین بیمار از آنها استفاده کند. - ارائه یک فرآیند پرستاری کامل براساس تشخیص پرستاری، برنامه ریزی و اجرا و ارزشیابی - ارائه راند بالینی بر پایه گزارش بیماری، علائم، درمان، پیشرفت معالجات، مراقبت‌های پرستاری، داروها و آزمایشات بیمار

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز هشتم	- انجام کار های روز قبل بر مبنای فرآیند پرستاری - ارائه یک فرآیند پرستاری کامل براساس تشخیص پرستاری، برنامه ریزی و اجرا و ارزشیابی - بررسی الکترولیت‌ها و یا سایر آزمایشات موجود در پرونده و تفسیر آنها و گزارش موارد غیر طبیعی

ایام	برنامه روزانه کار آموزی
روز نهم	- انجام کار طبق روال روزهای گذشته - ارائه یک فرآیند پرستاری کامل و مکتوب توسط هر دانشجو - ارزیابی دانشجویان و عملکرد آنها توسط مربی - پرسش و پاسخ در خصوص مطالب آموخته شده - امضا و چک دفترچه عملکرد بالینی لاگ بوک

تکالیف:

- حضور به موقع در بخش
  - رعایت مقررات بخش
  - حفظ شئونات اسلامی
  - تحویل و تحول بیمار و راند بیمار همراه با استاد مربوطه
  - انجام مراقبت ها و آموزش به بیمار در چارچوب اهداف رفتاری
- نحوه ارزشیابی دانشجو:
- بر اساس فرم های ارزشیابی عمومی و اختصاصی
  - امضا و چک لاگ بوک دانشجو